

Foto: Jakob Carlsen

Hvilke udfordringer møder pædagoger, der arbejder i et udsat boligområde med stor arbejdsløshed og mange etniske minoriteter? Og hvordan tackler man bedst udfordringerne? Det giver ph.d. og adjunkt Kirsten Elisa Petersen fra Institut for Uddannelse og Pædagogik på Aarhus Universitet (DPU) nogle bud på her. Hun er uddannet psykolog og har gennem de seneste år beskæftiget sig med socialt udsatte børn og daginstitutionens funktion og betydning i forsømte boligområder.

Tips fra ekspert

Udfordringerne

1. PROBLEMRAMTE FAMILIER

De møder mange udsatte børn og familier med store sociale problemer som fattigdom, arbejdsløshed, ingen uddannelse, og generelt problemer med at få tilværelsen til at hænge sammen. Problemerne kan også handle om forældre med psykiske lidelser, og hvordan det påvirker barnet.

2. FORÆLDRESAMARBEJDET FYLDER

Forældresamarbejdet fylder helt utrolig meget i hverdagens praktiske opgaver. Det kan være alt fra hjælp til at ringe til lægen eller forvaltningen til store vanskeligheder i familien.

3. EN GOD RELATION ER ALFA OG OMEGA

Arbejdet med børnene afhænger i høj grad af, at man har et tæt og tillidsfuldt samarbejde med forældrene. Man kan ikke rykke noget med børnene, uden at man har forældrene med. Skal man for eksempel forklare forældrene, at barnet har vanskeligheder eller mistrives, kommer man ingen vegne uden et tæt og tillidsfuldt samarbejde med dem.

4. SOCIALPÆDAGOGISK ARBEJDE

Det socialpædagogiske arbejde fylder meget, og der er mange forskellige krav til pædagogernes arbejde. Pædagogerne bruger meget tid på forældrene – tid, som går fra det almenpædagogiske arbejde på stuerne. Det har mange dårlig samvittighed over.

5. ET ARBEJDE MED FØLELSER

De høje krav til kompetencer indebærer også et stort følelsesmæssigt engagement. Det er en stor udfordring ikke at tage alle bekymringer og problemer med sig hjem.

6. BØRN MED TRAUMER

Da størstedelen af forældrene har en anden etnisk baggrund end dansk, kræver arbejdet i et udsat boligområde indsigt i forskellige kulturer. Du vil sandsynligvis også komme til at arbejde med familier, der er flygtet fra krig. Derfor er viden om flygtningebørn og traumer også relevant.

Løsningerne

1. ANERKEND MERE

Der er brug for, at man sætter mere fokus på, hvor stor en betydning daginstitutionerne har for udsatte familiers hverdag og trivsel. Man skal anerkende pædagogerne som eksperter på børneområdet.

2. ACCEPTER SÆRLIGE OPGAVER

Det socialpædagogiske arbejde med forældrene er en præmis ved arbejdet i et udsat boligområde. Der er brug for, at man anerkender den socialpædagogiske indsats som en vigtig del af det pædagogiske arbejde, og at man gør plads til det.

3. FORSTÅ DIT ARBEJDE

Det er en god idé at reflektere over, hvad der fungerer ved ens arbejde. Og gøre sig klart, at det adskiller sig fra såkaldte almindelige daginstitutioner. Mit ønske er, at man laver en kortlægning over alle landets daginstitutioner i udsatte boligområder, der viser, hvordan de organiserer deres hverdag.

4. OMFAVN BØRNEKULTURER

Der er rigtig mange minoritetsbørn i daginstitutioner i forsømte boligområder. Hold jul, påske, pinse og Eid. Og danseftner for mødre og børn. Vær god til at rumme mange kulturer på lige fod med hinanden.

5. VIS FORÆLDRENE RESPEKT

Det er helt nødvendigt, at man arbejder på at skabe et tæt samarbejde med forældrene. Og at man viser respekt for deres normer og værdier. Har man det, betragter mange af familierne, især de etniske minoritetsfamilier, pædagogerne som faglige eksperter. Så får pædagogerne meget stor anerkendelse for deres arbejde. Meget mere, end de generelt får i andre daginstitutioner.

FORSKNINGSPROJEKT I UDSATTE BOLIGOMRÅDER

Sammen med to kolleger fra DPU arbejder Kirsten Elisa Petersen på forskningsprojektet 'Tidlig indsats i daginstitutioner beliggende i ghettolignende boligområder', der er støttet af BUPL's forskningspulje. Her ser de nærmere på pædagogers kompetencer. Projektet bliver offentliggjort i foråret 2014.

Vi har spurgt de tre pædagoger fra Vollsmose Mia Nielsen, Rasmus Flick og Zeki Demir, hvad de kan lide ved deres arbejde, og hvad der gør deres arbejde svært.

+ Derfor er mit arbejde fedt

»Det er spændende at arbejde med børn, som kommer fra mange forskellige kulturer. Det giver en farverig hverdag, hvor vi lærer at acceptere hinandens forskelligheder. Det samme gælder for personalegruppen. Man kan sige, at vi afspejler børnene.«

Zeki Demir

Foto: Hung Tien Vu

»Jeg er rigtig glad for mine kolleger. De brænder virkelig for deres arbejde. Det kræver nok lidt ekstra at arbejde på vores skole. Mine kolleger har valgt at arbejde herude med alt, hvad dertil hører, og de er virkelig engagerede.«

Rasmus Flick

Foto: Hung Tien Vu

»Jeg er rigtig glad for, at der hele tiden er nye udfordringer i hverdagen, og som gør, at jeg skal forny mig og være kreativ.«

Mia Nielsen

Foto: Hung Tien Vu

+ Derfor er mit arbejde en udfordring

»Kommunernes besparelser og omlægninger kan godt gøre mig frustreret. Jeg håber, det er toppet nu, og at der ikke kommer flere fyringer eller omrokninger i personalet, så vi kan få arbejdsro. De seneste par år har været hårde.«

Zeki Demir

»Jeg er ked af, jeg ikke har mere samarbejde med forældrene. Det var en stor del af mit tidligere arbejde, men her er det i højere grad lærerne, der står for den kontakt. Det kan være svært at komme til bunds i problemerne uden det tætte forældresamarbejde.«

Rasmus Flick

»Som ny pædagog skal jeg lægge enormt meget tid og energi i det pædagogiske arbejde for at skabe respekt og autoritet hos børnene.«

Mia Nielsen